

Писани запис се налази у основи свих облика памћења. Теоретичари књижевности процењују да историјско приповедање стоји на врху литерарног ангажмана, јер су најбољи књижевници истовремено и врсни приповедачи прошлости. Међу добре писце убрајамо и историчаре који не би смели да имају само склоност ка доброј причи, пошто њихова слика о прошлости мора да одговара истини насталој на основу архивске грађе. Тако обликована сазнања повезују се у повест која, у зависности од спремности друштва и разумевања политичког врха, умногоме утичу на јавно мњење. У основи овог процеса су архиви као установе које чувају сазнања из прошлости, али су архивисти као гласници истине професионално мање изложени јавности од историчара, тако да се могу посветити сопственој едукацији. Свесни значаја свог рада, архивисти се организују у струковна удружења преко којих могу најлакше да међусобно комуницирају и преносе знања, односно искуства. Потреба за успостављањем сарадње резултирала је организовањем међународних саветовања која сваке године у другом граду, почетком октобра, реализује Архивистичко друштво Србије. Годишње окупљање архивиста из Србије и окружења организовано је у Куршумлијској Бањи 2023. године под мотом „Архиви инспиришу“ који је „прострујао“ кроз три тематске целине: *Архиви и иновативне технологије*, *Актуелна питања архивске службе* и *Архивска грађа у иностранству од значаја за историју српског народа и Србије*.

Као и претходних, покровитељ и овог саветовања било је Министарство културе Републике Србије, а организатор Архивистичко друштво Србије. Домаћин је био Историјски архив „Топлице“ из Прокупља, а партнер у организацији Међуопштински историјски архив Чачак. Церемонија свечаног отварања започела је у среду, 11. октобра, са почетком у 17,30 часова у обновљеном хотелу „Планинка“ у Куршумлијској Бањи, у коме је одржано тродневно саветовање. Великом броју учесника (њих преко 170) обратили су се Лела Павловић, председник АДС, Милан Стојановић, директор ИА „Топлице“ из Прокупља, директор Државног архива Србије др Мирослав Перишић и помоћник министра за културу Републике Србије Данијела Ванушић, која је отворила VII Међународно архивистичко саветовање.

Генерални спонзор била је компанија *Trevis d.o.o.* из Београда, која је на свечаном отварању добила могућност маркетиншког представљања својих производа. Први пут као сарадник појављује се *Metal Furniture Plus* из Београда, који је своју делатност представио на почетку прве сесије. Значајан допринос у реализацији пружили су Град Прокупље, општине Куршумлија и Блаце, као и више предузећа из Топличког округа (Винарија „Доја“, „МБ“ стовариште д.о.о Прокупље, „Топлица градња“, МИ-МИ дестилерија).

У оквиру церемоније отварања, важан сегмент био је посвећен додели признања „Најбоља регистратура 2023“, коју је примила Агенција за привредне регистре из Београда. Образложење је прочитала Марија Тодоровић, секретар АДС и председник Комисије за доделу признања, а у име добитника признање је преузела и скупу се обратила др Татјана Кикић, архивски саветник, руководилац Архиве Агенције за привредне регистре. У наставку програма Слободанка Цветковић, архивски саветник Историјског архива Пожаревац и уредник издања, представила је Зборник радова „Архивска грађа у теорији и пракси“ број VI са саветовања одржаног на Међавнику, који је одштампан на импозантне 682 стране. Љиљана Дожић, архивски саветник Архива Војводине и уредник Информативног билтена АДС „Архивски гласник“ јавно је презентovala XVII број овог гласила.

Након завршеног свечаног протокола отворена је изложба о Куршумлијској Бањи аутора Стојанке Бојовић, архивског саветника Архива Косова и Метохије, радно ангажоване у Историјском архиву у Нишу, и Милана Стојановића, вишег архивисте Историјског архива „Топлице“ из Прокупља, под насловом *Наше богатство. Водоводна мрежа, купатила, чесме и бунари у Косаничком срезу*. После отварања изложбе, домаћин Саветовања, директор ИА „Топлице“ из Прокупља, Милан Стојановић, позвао је госте на коктел уз дегустацију вина и воћних ракија Винарије „Доја“.

У четвртак и петак, у оквиру радног дела саветовања, презентован је тридесет један од укупно тридесет четири програмом предвиђена рада. Паралелно са сесијама, у четвртак је одржана и радионица намењена архивистима на пословима заштите архивске грађе и документарног материјала ван архива и лицима који обављају послове канцеларијског пословања код правних субјеката, као и за запослене у архивима на истим пословима, на тему представљања програма *eАрхив* и *Писарница*. Излагачи су били Светлана Јовановић, виши саветник у Кабинету председника Владе (Јединица за имплементацију стратешких пројеката ИТ и е-Управа) и Марија Милошевић из Министарства културе Републике Србије. Модератор и организатор радионице била је Милена Поповић Субић, архивска саветница Архива Војводине. Радионици је присуствовало преко стотину слушалаца који су врло активно учествовали у њеној реализацији. Већина се први пут сусрела са озбиљношћу преласка на дигиталну еру и једног новог односа према архивима. Подзаконски акти који се односе на канцеларијско пословање на потпуно нов начин регулишу процесе евидентирања и архивирања документарног материјала у електронском облику. Први дан саветовања завршен је излетом до Ђавоље Вароши и свечаном вечером.

Од тридесет једног излагача који су били заступљени у програму, њих четворо су били предавачи по позиву. Учесници су били из Словеније, Хрватске, Русије, Босне и Херцеговине и Србије. Изложени радови обилovali су тематском разноврсношћу са пуно нових и значајних информација. Саветовању су, поред др

Мирослава Перишића, директора матичног Државног архива Србије, присуствовали и директори покрајинских матичних архива др Небојша Кузмановић (директор Архива Војводине) и Марко Марковић (директор Архива Косова и Метохије). Поред њих били су присутни и директори архива у Пироту, Лесковцу, Нишу, Пожаревцу, Зајечару, Смедереву, Смедеревској Паланци, Сенти, Краљеву, Крушевцу, Чачку, као и запослени из ових, али и других архива у Србији.

Велику част указали су нам и председници и представници архивистичких удружења: др Владан Вуклиш (председник Архивистичког удружења БиХ) и председница Управног одбора Споменка Пелић са сарадницима из Кантоналног архива у Травнику, Душан Поповић (председник Удружења архивских радника Републике Српске), директор Архива Републике Српске др Бојан Стојнић, као и представници удружења архивиста из Словеније и Хрватске. Професор са Руског државног универзитета за хуманистичке науке, др Михаил Ларин, пренео је поздраве удружења архивиста Русије и изнео жеље и намере за продубљивање сарадње наша два удружења.

Комисија за закључке састављена од архивских саветника Милене Поповић Субић из Архива Војводине, Милорада Јовановића из Историјског архива „Средње Поморавље“ Јагодина, Слободанке Цветковић из Историјског архива Пожаревац и Горана Милосављевића, вишег архивисте Историјског архива Шумадије, сумирала је најважније сегменте Саветовања. У току дискусије која је уследила о општем утиску, темама и излагачима, али и најважнијим закључцима, заједничке ставове присутних уобличио је Слободанка Цветковић, а затим и Лела Павловић, председник АДС, која је дала завршну реч којом је затворила овогодишње саветовање у Куршумлијској Бањи.

Успешност нашег сусрета меримо како бројем заинтересованих учесника и излагача, разноврсношћу и актуелношћу тема, тако и по напретку у закључцима које смо добили на крају VII Међународног архивистичког саветовања, што омогућава да се стално ради на побољшању квалитета објављених радова. Верујемо да ће Министарство културе Републике Србије наставити да подржава овакав вид окупљања са циљем размене знања и стручног усавршавања архивиста из Србије и региона и да ће саветовање из године у годину привлачити нове излагаче и нове теме. Договорено да VIII Међународно архивистичко саветовање 2024. године буде одржано у Сенти, прелепом градићу на северу Србије.

Лела Павловић, председник АДС